

Bijlage 1: Reacties ontwikkelbeeld Groen en Landschap U16 (versie 14 november 2019)

Organisatie	Reactie	Zienswijze
1. Bunnik	Geen reactie ontvangen, maar geeft aan dat zij instemmen met gebruik als bouwsteen REP	
2. De Bilt	Geen reactie ontvangen	
3. De Ronde Venen	Stemt in met gebruik als bouwsteen REP	<p>Vraagt aandacht voor:</p> <p><i>Kleine en middelgrote kernen Groene Hart</i> Wij vragen aandacht voor de specifieke positie en de opgaven van de middelgrote en kleine kernen in het landelijke gebied van het Groene Hart. De leefbaarheid en vitaliteit van deze kernen vraagt om extra aandacht vanuit de pijler Groen en Landschap.</p> <p><i>Landbouwkerngebied vs Landschap van de toekomst</i> Landbouw is belangrijk voor onze gemeente en voor ons landschap. Onze gemeente ligt binnen het benoemde gebied 'Landschap van de Toekomst'. Wij vinden het belangrijk dat ook binnen dit Landschap van de Toekomst aandacht blijft voor de agrarische sector die in onze gemeente nog steeds een belangrijke rol vervuld. Binnen het Landschap van de toekomst kunnen wij als gemeente gebieden blijven benoemen als landbouwkerngebied zoals dat nu ook in onze structuurvisie staat.</p>
4. Houten	Stemt in met gebruik als bouwsteen REP	<p>Vraagt aandacht voor:</p> <p><i>Vervolg proces en duidelijkheid status</i> Daarbij gaan we er van uit dat er nog wel een verbeterde versie komt op basis van alle input van de laatste bijeenkomst in Houten een paar weken geleden. Ik heb daarna geen nieuwe versie meer voorbij zien komen, wat is nu de stand van zaken?</p> <p>Daarnaast gaf het college vanmorgen aan dat zijn ernstig behoefte hebben aan duidelijkheid over het vervolg. Waar staan we nu en wat worden de vervolgstappen en met welke planning? Want dat moeten we ook nog bij de raad melden.</p>
5. IJsselstein	Stemt in met gebruik als bouwsteen REP	<p>Vraagt aandacht voor:</p> <p><i>Noodzaak casestudy</i> Het rapport is tot stand gekomen uit een groot aantal gegevens en data. Daarnaast heeft het proces van het opstellen snel doorlopen dankzij de latere start van de 5e pijler. Wij onderschrijven daarom de noodzaak voor de al aangekondigde case study die voor concrete beelden bij de groene scheggen, het landschap van de toekomst en de landbouwkerngebieden moet zorgen.</p> <p><i>Samenwerking Lopikerwaard</i> Het rapport laat importantie van deze 5e pijler zien. Te zien is dat de verbindingen in het landschap grensoverschrijdend zijn en dat de gegevens en kaarten uit dit rapport als onderlegger dienen te worden gezien voor de toekomstige opgaven. De Lopikerwaard is als</p>

		<p>aaneengesloten gebied duidelijk zichtbaar in o.a. het beeldmateriaal. Wij zullen dan ook gezamenlijk optrekken met de andere gemeenten in de Lopikerwaard om de opgaven die uit de REP U10 zullen volgen op te pakken. Zoals wij ook aangeven in onze omgevingsagenda Lopikerwaard.</p>
6. Lopik	Stemt in met het gebruik van het rapport op hoofdlijnen	<p>Vraagt aandacht voor:</p> <p><i>Beoordelingskader</i> Verdere uitwerking beoordelingskader</p> <p><i>Samenwerking Lopikerwaard</i> Voor de verschillen per deelgebied (aandacht voor kleine kernen en positie bebouwingslinten). Van belang is dat er ook afstemming plaats vindt met de omgevingsagenda Lopikerwaard.</p>
7. Montfoort	Stemt niet in met het gebruik van voorliggend rapport in maar verzoeken de U10 organisatie om aan gestelde omissie invulling te geven.	<p>Vraagt aandacht voor:</p> <p>Zienswijze: Het rapport geeft op punten een goede analyse en inzicht in het landschap van de U16. Er zijn drie kanttekeningen die maken dat het rapport naar onze mening niet optimaal bruikbaar is:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. In dit stadium van de REP moeten de belangen van het landschap goed in beeld worden gebracht, denk hierbij aan termen als open landschap, cultuurhistorisch ensemble, bijzondere verkaveling enzovoort. Deze belangen worden in het vervolgstadium afgewogen tegen de belangen van woningbouw, bedrijventerreinen, energie en mobiliteit. 2. Er worden keuzes gemaakt door landschapstypen te benoemen zoals landbouwgebied, landschap van de toekomst. Deze keuze zal in het verdere traject van de REP richtinggevend zijn en heeft dus grote consequenties. Hoewel deze landschapstypen gebaseerd zouden kunnen zijn op een onderliggende analyse en de in beeld gebrachte belangen, blijkt dat niet uit het rapport. 3. Het rapport heeft een stedelijke insteek op groen en landschap. De insteek vanuit het landschap of vanuit de kernen in het landschap mist. <p>Het kaartbeeld zoals in betreffend document is opgenomen, visualiseert het eindoordeel van de analyse "Groen en Landschap". In het kaartbeeld is onder andere in de directe omgeving van gemeente Montfoort de ontwikkelambitie "landschap van de toekomst" opgenomen. Dit terwijl ons inziens er een waardevol open en agrarisch landschap met toekomstwaarde is. De analyse om tot deze benaming te komen, de elementen die onderdeel uit hebben gemaakt van de analyse noch de consequentie van deze ontwikkelambitie op fysiek en visueel vlak zijn echter niet geduid.</p> <p>Omdat we niet weten waarom het huidige landschap zou moeten veranderen en dus ook niet wat dat voor ons en onze inwoners en bedrijven zou kunnen betekenen kunnen we nu nog niet instemmen.</p> <p>Voor gemeente Montfoort is meer onderbouwning nodig die toelicht waarom transformatie van ons waardevolle open agrarische landschap in het voorliggend rapport voorzien is.</p> <p>Vraagt aandacht voor:</p>

		<p><i>Positie kleine en middelgrote kernen</i> De specifieke positie en opgaven van de middelgrote en kleine kernen in het Groene Hart. De leefbaarheid en vitaliteit van deze kernen vraagt om extra aandacht vanuit deze pijler maar met name vanuit de pijlers Wonen en Werken en in de afwegingen in het gehele REP-proces.</p> <p><i>Samenwerking Lopikerwaard</i> De gemeenten in de Lopikerwaard (Oudewater, Montfoort, Lopik, IJsselstein en Woerden) werken samen aan een Omgevingsagenda Lopikerwaard. Beiden producten vertonen veel overlap waarbij wij graag afstemming zien in het vervolg van het REP-proces</p>
8. Provincie Utrecht	Reactie ontvangen dat op 15 oktober 2019 het ontwikkelbeeld is behandeld in GS ter kennisname. Deze pijler kan worden meegenomen in het REP.	
9. Nieuwegein	Stemt in met gebruik als bouwsteen REP	<p>Vraagt aandacht voor:</p> <p><i>Verbinding binnenstedelijk en buitenstedelijk groen</i> Nieuwegein zou in het stuk graag meer de verbinding zien tussen binnenstedelijk groen en buiten stedelijk groen</p> <p><i>Terminologie Uitloopgebieden</i> Uitloopgebieden: kan hier geen andere term voor gebruikt worden</p>
10. Oudewater	Stemt nu <u>niet</u> in met gebruik van deze versie van het rapport voor het REP-proces in met verband met 3 kanttekeningen.	<p>Kanttekeningen om niet in te stemmen:</p> <p><i>Onduidelijk toekomstbeeld Groen en Landschap</i> Het ontwikkelbeeld bevat op dit moment een onduidelijk toekomstbeeld voor de ontwikkeling van het groen en het landschap.</p> <p><i>Extensivering Landbouw geeft niet aan wat hiervoor in de plaats moet komen</i> Het ontwikkelbeeld spreekt over een extensivering van de landbouw. Hierbij wordt niet aangegeven wat hiervoor in de plaats moet komen. Uit het ontwikkelbeeld wordt niet duidelijk hoe het landelijk gebied in de toekomst economisch vitaal kan blijven, zonder afbreuk te doen aan de huidige uitbaters, beheerders en inwoners van het landelijk gebied.</p> <p><i>Verwacht nog een tweede concept</i> In een eerder stadium is aangegeven dat de eerste conceptrapportage 'Ontwikkelbeeld Groen & Landschap' opgevolgd zou worden door een tweede concept. Hierover hebben wij echter niets meer vernomen.</p>
11. Stichtse Vecht	Stemt in met gebruik als bouwsteen REP	-
12. Utrecht	Geen officiële reactie, wel instemming met gebruik	
13. Utrechtse Heuvelrug	Stemt in met gebruik als bouwsteen REP	<p>Vraagt aandacht voor:</p> <p><i>Bijdrage gemeente UHR</i> De gemeente Utrechtse Heuvelrug is ambitieus ten aanzien van natuur en landschap. Zij wil</p>

		<p>en kan een ruime bijdrage leveren aan de schaal- en kwaliteitssprong voor groen en natuur zoals genoemd in het Ontwikkelbeeld Groen en Landschap ;</p> <p><i>Belang kenmerken gemeente</i> Vanuit dit perspectief zetten wij onder meer in op het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug en werken aan het verder ontwikkelen, positioneren en beheren ervan. Voor het Langbroekerwetering-gebied dienen de hoge landschappelijke, natuurlijke en cultuurhistorische kwaliteiten een basis te zijn voor verdere ontwikkeling Wij koesteren onze buitenplaatsen - de Stichtse Lustwarande - en ondersteunen deze bij duurzame ontwikkelingen.</p> <p><i>Evenwichtige benadering pijlers</i> Wij pleiten voor een evenwichtige benadering van de 5 bouwstenen van het REP waarbij Groen en Landschap evenwaardig is aan de bouwstenen Wonen, Werken, Energie en Mobiliteit.</p> <p><i>Aandacht in beoordelingskader 5^e pijler</i> Dit moet weerspiegeld zijn in het aangescherpte REP beoordelingskader door de resultaten van het Ontwikkelbeeld Groen en landschap' alsmede die van het verdiepingsrapport dat in oktober verschijnt, volwaardig hierin op te nemen;</p> <p><i>Landschap van de Toekomst</i> In het Landschap van de Toekomst vraagt de combinatie van functies om grote zorgvuldigheid, mede in verband met een mogelijke tegenstrijdigheid.</p> <p><i>Intrinsieke waarden natuur</i> Wij vragen nadrukkelijk aandacht voor de intrinsieke waarden van de natuur (bijvoorbeeld via zoning, rustgebieden ecologische verbindingzones);</p> <p><i>Onderbelicht landbouw in ontwikkelbeeld aandacht in casestudy</i> Wij constateren dat de agrarische sector in het Ontwikkelbeeld Groen en Landschap onderbelicht is. Voor een integrale afweging binnen Groen en Landschap én dus ook binnen het REP, dient de agrarische sector verder uitgewerkt te worden in het verdiepingsrapport dat in oktober verschijnt.</p> <p><i>Financieringsvraagstuk 5e pijler</i> Wij benadrukken het belang van een adequate financiering van projecten voor groen en landschap. Zonder financiering is meegroeien met de schaalessprong in de regio en met de overige pijlers in het REP immers niet mogelijk.</p>
<p>14. Vijfheerenlanden</p>	<p>Stemt in met gebruik als bouwsteen REP</p>	<p>Vraagt aandacht voor:</p> <p><i>Zorg voor een goede, evenwichtige combinatie van recreatie, landbouw en natuur.</i> Er is behoefte aan meer ruimte voor recreatie. Dit neemt toe naarmate er meer inwoners komen in de U10 regio. Binnen onze gemeente kan een deel van de recreatiebehoefte worden vervuld. Dit mag echter niet ten koste gaan van de ruimte voor landbouw en natuur. Landbouw heeft ruimte nodig om zich te ontwikkelen, natuur moet voldoende robuust zijn. Mogelijkheden zien wij vooral in meervoudig ruimtegebruik en functiecombinaties: natuur kan worden ingezet</p>

		<p>voor recreatie en agrariërs kunnen zich inzetten voor het natuurbehoud. Aandachtspunt hierbij is een goede OV verbinding tussen stad en (toekomstige) recreatiegebieden.</p> <p><i>Ontwikkel het veenweide/bodemdalingsgebied in nauw overleg met de daar gevestigde landbouwers.</i></p> <p>Bodemdaling in het veenweide gebied, het westelijke deel van onze gemeente, zorgt ervoor dat innovatie dient plaats te vinden ten opzichte van het huidige agrarisch gebruik. Landbouw is belangrijk voor onze gemeente en voor ons landschap. Zorg dat de innovatie van de landbouw in ons gebied, in nauw overleg met de landbouwers wordt uitgevoerd.</p> <p><i>Op sommige kaarten ontbreekt informatie over het grondgebied van gemeente Vijfheerenlanden.</i></p> <p>Op de kaarten cultuurhistorie en natuur is niet alle informatie opgenomen over de voormalige gemeenten Leerdam en Zederik, omdat deze informatie (nog) niet in GIS-formaat beschikbaar is bij de Provincie Utrecht. De raad van de onze gemeente vindt dit storend. Zij gaat er vanuit dat de GIS-informatie op korte termijn wordt aangevuld en in de toekomstige uitwerkingen Vijfheerenlanden als gebied ten volle wordt meegenomen en zichtbaar zal zijn.</p> <p><i>Maatwerk per gebied</i></p> <p>Het rapport geeft het belang aan van natuur, landbouw- en recreatiegebieden voor de leefbaarheid van de regio en de aantrekkelijkheid en de vestigingsvoorwaarden van de regio. Het college onderschrijft het uitgangspunt in de verkenning om de diversiteit in landschappen te koesteren en te versterken en daarom niet overal met dezelfde ingrepen te komen.</p>
<p>15. Wijk bij Duurstede</p>	<p>Stemt in met gebruik rapport als bouwsteen</p>	<p>Vraagt aandacht voor:</p> <p><i>Groene kwaliteiten van Utrechtse regio koesteren en ontwikkelen</i></p> <p>Onze groene kwaliteiten zorgen ervoor dat de regio Utrecht als een aantrekkelijke regio wordt gezien. Die kwaliteiten mogen niet ontbreken in het Ruimtelijk Economisch Programma, sterker nog: ze verdienen aandacht en erkenning. Het ontwikkelbeeld Groen en Landschap maakt op een beeldende manier duidelijk wat de kwaliteiten zijn van de groene omgeving van de regio Utrecht. En laat ook zien welke opgaven om een gezamenlijke aanpak vragen. Het rapport onderstreept de potentie van het buitengebied in onze regio: het buitengebied is meer dan de achtertuin van Utrecht. Het is een gebied dat oplossingen kan bieden voor verschillende opgaven uiteenlopend van woningbouw tot duurzame energie opwek. Door functiemenging kan bovendien een meerwaarde worden gecreëerd die bijdraagt aan het vitaal houden van het landelijk gebied.</p> <p><i>Vertaling ontwikkelbeeld in beoordelingskader Ruimtelijk Economisch Programma</i></p> <p>De betekenis en reikwijdte van dit rapport gaat volgens ons nog verder dan de inhoud. Tijdens het U10 Beraad(t) van 3 juli bleek namelijk dat het (toenmalige) concept-rapport al op veel waardering en draagvlak vanuit de diverse gemeenteraden kon rekenen. Het laat zien dat het buitengebied in al zijn verscheidenheid voor veel gemeenteraden in de regio Utrecht een factor van betekenis is. Of het nu gaat om biodiversiteit, toekomstbestendigheid van de landbouw of bodemdaling. Tegelijkertijd waren er ook zorgen om hoe dit rapport zijn beslag krijgt in het beoordelingskader voor het Ruimtelijk Economisch Programma. En ook of er voldoende ruimte</p>

		<p>is voor een gedegen vertaling in het Ruimtelijk Economisch Programma gelet op de tijdsdruk van dit Programma. Ook wij delen die zorg en vragen hier expliciet aandacht voor. Het is belangrijk dat de landschappelijke kwaliteit en de vitaliteit van het landelijk gebied wordt geborgd in het op te stellen Ruimtelijk Economisch Programma.</p> <p><i>Transparant proces over verdeling van lusten en lasten</i> De maatschappelijke opgaven die spelen in het landelijk gebied zijn complex en uiteenlopend. En vragen wellicht om het maken van ingrijpende keuzes en (soms) onorthodoxe oplossingsrichtingen. We weten ook dat we de maatschappelijke opgaven alleen het hoofd kunnen bieden door als Utrechtse gemeenten met elkaar samen te werken. Wij vinden het belangrijk om in dit samenwerkingsproces op een open en transparante manier het onderlinge gesprek te voeren over een evenredige verdeling van lusten en lasten binnen de U10. Welke (combinatie van) functies (wonen, infrastructuur en duurzame opwek, landbouw, recreatie en toerisme) waar geprojecteerd worden en wie daarvan de vruchten plukt, is naar onze mening een vast gespreksonderwerp op de komende bestuurstafels en werksessies in het kader van het Ruimtelijke Economisch Programma.</p>
16. Woerden	Stemt in met gebruik rapport als bouwsteen	<p>Vraagt aandacht voor:</p> <p><i>Positie kleine en middelgrote kernen</i> Voor de specifieke positie en opgaven van de middelgrote en kleine kernen in het Groene Hart. De leefbaarheid en vitaliteit van deze kernen vraagt om extra aandacht vanuit deze pijler maar met name vanuit de pijlers Wonen en Werken en in de afwegingen in het gehele REP-proces</p> <p><i>Relatie met Lopikerwaard visie</i> De gemeenten in de Lopikerwaard werken samen aan een Omgevingsagenda Lopikerwaard. Beiden producten vertonen veel overlap waarbij wij graag afstemming zien in het vervolg van het REP-proces.</p> <p><i>Begrenzing en terminologie Landschap van de toekomst en Kerngebied Landbouw</i> De termen en exacte begrenzing van "Landschap van de Toekomst" en Kerngebied Landbouw lijken alvast een voorschot te nemen op de toekomstige ontwikkelingen die op deze delen van de U16 gemeenten afkomen. Wij willen hierbij aangeven dat wij het voorliggende ontwikkelbeeld zien als schematische weergave en nog geen vaststaand kader voor de integrale ontwikkeling van ons gebied.</p>
17. Zeist	Stemt in met gebruik van het ontwikkelbeeld als bouwsteen	<p>Vraagt aandacht voor:</p> <p><i>Beoordelingskader Groen en Landschap</i> Veel nieuwsgierigheid en ook wel bezorgdheid hoe het zich vertaalt naar het beoordelingskader voor het onderdeel Groen en Landschap. Dat is ook bij de behandeling van het Beoordelingskader REP in de raad uitdrukkelijk naar voren gebracht, zowel tijdens de Ronde Tafel als tijdens het Debat. Besluitvorming staat gepland voor 8 oktober aanstaande.</p> <p>Het lijkt er op dat de raad gaat vinden dat de beoordelingskaders voor de pijlers "Groen en Landschap" en "Duurzaamheid" gelijkwaardig met bijvoorbeeld de pijler "Duurzame Bereikbaarheid" moeten worden uitgewerkt naar hoofddoel, subdoelen en kernindicatoren. Hetzelfde geldt voor de kernkwaliteit "Gezond". Op het niveau van kernindicatoren is het</p>

		<p>beoordelingskader voor die eerste twee pijlers echt nog niet compleet. Dat is duidelijk het gevolg van de late invulling van de pijler Groen en Landschap. Er is een motie in die richting voorbereid. Die wordt vrijwel zeker aangenomen. Men wil als toevoeging aan de kernindicatoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Behoud of versterking van de natuur(waarde) en biodiversiteit • Behoud van cultuurhistorische waarde in landschappen en bebouwing • Versterking recreatieve voorzieningen • Versterken van duurzaamheid • Vergroten van de gezondheid
18. Waterschap HDSR	<p>Vanuit het waterschap komt er geen reactie op het Ontwikkelbeeld Groen en Landschap.</p> <p>Het waterschap geeft hiermee aan dat we dit kunnen interpreteren dat zij instemmen met het gebruiken van dit rapport als bouwsteen voor het REP.</p>	<p>Vraagt aandacht voor:</p> <p>In het College is gedeeld dat we de grote lijnen in het rapport onderschrijven (watersysteem en landschapstypen als basis, schaalsprong ook voor groen en landschap nodig). En dat we wellicht wel een opmerking hebben op de kaart, maar dat we liever aan tafel zitten en meedenken met het vervolg en de integratie, dan dat we achteraf dingen meegeven via een formele reactie.</p>